

NAJAVA XXXVIII FESTIVALA „GRAD TEATAR“

“MENE ČESTO POHODI DALEKA BUDUĆNOST, DA ZNAŠ!”

(“Nadpop Kojović”, Vida Ognjenović)

U **petak, 5. jula**, sa početkom u 21 čas na sceni Između crkava biće otvoren **XXXVIII festival “Grad teatar”**. U festivalskom izdanju pred nama očekuje nas **preko 50 programa** koji će poštovaocima pozorišne, muzičke, likovne, književne, ali i multimedijalne umjetnosti omogućiti uvid u inovativne poetike i forme brojnih autora koji kreiraju tokove kulturno-umjetničkog stvaralaštva zemlje i inostranstva. Pored inovativnosti, ovogodišnji odabir programa vođen je i proaktivnim odnosom prema kulturnom nasljeđu, umjetničkoj zaostavštini velikana, ali i značajnim društvenim izazovima, koji na kreativan način potvrđuju svoju vrijednost i u umjetničkim formama savremenog doba. Stoga je ovogodišnji slogan **“Mene često pohodi daleka budućnost, da znaš!”**, citat iz drame “Nadpop Kojović” koju je pisala Vida Ognjenović za potrebe festivala, na najbolji način odredio kako pravac konceptualizacije, tako i odabir ovogodišnjih programa.

Spoj nasljeđa i savremenosti, tradicije i inovativnosti i stalne zagledanosti u budućnost bio je i idejno polazište ovogodišnjeg vizuelnog rješenja festivala, koje, po prvi put za potrebe festivala, radi **Slavimir Stojanović Futro**, jedan od najpoznatijih grafičkih dizajnera sa ovih prostora.

Inovativnost će obilježiti i organizacioni dio festivalskih aktivnosti, budući da je JU “Grad teatar” publici od ove godine omogućio i **on-line kupovinu** ulaznica za sve festivalske programe.

Sve informacije o programima, datumima održavanja, on-line kupovini i eventualnim izmjenama dostupne su putem sajta JU „Grad teatar“ www.gradteatar.me, FB i IG stranice, naloga na Tviteru i vajber-kanala GRAD TEATAR.

DRAMSKI PROGRAM

Dramski program XXXVIII “Grada teatra” donosi ukupno **21 pozorišni naslov, od čega 4 nove festivalske produkcije**. Svojevrsni uvod u zvanične festivalske dane, ali i lajt motiv predstava koja će se igrati u više blokova tokom njegovog trajanja, jeste interaktivna forma **“Nestvarni grad”** koja je nastala na osnovu dokumentarnih zapisa vezanih za budvansko nasljeđe i sjećanja građana, a prema tekstu i u režiji **Vuka Ršumovića**.

U skladu sa motom, festival će 5. jula na Sceni između crkava premijerno otvoriti **“Nadpop Kojović” Vide Ognjenović**, nova predstava “Grada teatra” i Gradskog pozorišta iz Podgorice, čija je radnja imaginarno smještena upravo u prostoru na kojem će biti prikazana, a koji pamti i vrijeme života i teme hronika budvanskog kanonika Antuna Kojovića. Pored ovih, festival nam ovog ljeta donosi još dvije premijere. Predstava **“Svijet mogućnosti”** u režiji **Harisa Pašovića** nastala je na osnovu dvogodišnjeg rada sa ljudima različite dobi i njihovim porodicama, koji se bore ne samo sa problemima smetnji u razvoju, već i sa stalnim izazovima inkluzije u društvene tokove, i donosi nam priču o ljubavi

i hrabrosti koja objedinjuje Budvu, Sarajevo, Zagreb i Novi Sad. 3. avgusta u amfiteatru manastira Stanjevići premijerno ćemo prikazati predstavu **“Protekcija”** u režiji **Milana Neškovića**. Ovom predstavom, koja će još jednom objediniti glumce iz Narodnog pozorišta Sombor sa kolegama iz Crne Gore, **“Grad Teatar”** će obilježiti 160 godina od rođenja Branislava Nušića.

Pored prošlogodišnje produkcije **“Radovan III” Vita Taufera**, JU **“Grad Teatar”** nastavlja da čuva i predstave reditelja **Igora Vuka Torbice**, pa će ovaj festival prikazati **“Krvave svadbe”** i **“Tartifa”** u drugoj polovini jula. Iz domaće pozorišne produkcije odabrane su predstave: **“Čelava pjevačica”** u režiji **Jagoša Markovića** Centra za kulturu Tivat, **“Smrt i njeni hirovi”** **Lidije Dedović** CNP-a i **“Kumovi”** reditelja **Slobodana Đurovića**, Nikšićkog pozorišta. Nagrađivana predstava **“Švejk”** u režiji **Veljka Mićunovića** produkcija je Beogradskog dramskog pozorišta, koju će publika biti u prilici da vidi na ovogodišnjem festivalu, kao i **“Budućnost”** slovenačkog reditelja **Žige Divjaka**. Atelje 212 gostovaće sa takođe višestruko nagrađivanim **“Obraćanjem naciji”** u režiji **Bojana Đorđeva**. EXIT Teatar iz Zagreba dolazi sa predstavom **“Realisti”** u režiji **Matka Raguža**, a Hrvatsko narodno kazalište iz Osjeka nakon velikog uspjeha na nedavnim festivalima donosi nam predstavu **“Maratonci trče počasni krug”** u režiji **Olje Đorđević**. Iz HNK Varaždin dolazi lutkarska predstava za odrasle **“Šapat duše”** a iz Bosanskog narodnog pozorišta Zenica predstava za djecu **“Ježeva kućica”**. U priodu između 6. i 8. avgusta na festivalu će gostovati **“York International Shakespeare Festival”**, koji će tokom tri večeri na alternativnom prostoru u Starom gradu prikazati tri Šekspirova djela: **“Kako vam drago”**, **“Magbet”** i **“Bogojavljenjska noć”**. Festival će zatvoriti najnovija predstava reditelja **Borisa Liješevića**, inspirisana istoimenom pripovjetkom Hajnriha fon Klajsta **“Mihael Kolhas”** u produkciji Jugoslovenskog dramskog pozorišta iz Beograda.

MUZIČKI PROGRAM

Početak festivala obilježiće saradnja sa **Muzičkim centrom Crne Gore** kroz dva velika koncerta. 10. jula će **Crnogorski simfonijski orkestar** pratiti **Vlatka Stefanovskog**, izvodeći dobro poznate kompozicije u novim aranžmanima i pod rukovodstvom dirigenta **Emina Džijana**. Nakon toga, 19. jula nakon puno godina ćemo ponovo u Budvi čuti virtuozu **Romana Simovića**, takođe u pratnji **Crnogorskog simfonijskog orkestra**.

Festival nastavlja dugogodišnju saradnju sa dirigentom **Bojanom Sudićem**, koji za ovogodišnje izdanje priprema program pod naslovom **“Muzički vatromet”** u izvođenju festivalskog hora i orkestra **“Virtuozi”**, te uglednih solista, ovoga puta u **Petrovcu**. U saradnji sa maestrom Sudićem, publika ovogodišnjeg festivala imaće priliku da po prvi put sluša i dvojicu velikana međunarodne muzičke scene. 31. jula festival će ugostiti violinistu, dirigenta i kontratenora **Dmitrija Sinkovskog**, koji će izvesti čuvena **“Četiri godišnja doba”** Antonia Vivaldija. Pred sami kraj festivala, 22. avgusta, na sceni Između crkava pijanista **Simon Trpčeski** će održati solistički koncert izvodeći djela Šopena, Čajkovskog, Prokofjeva...

Za 17. avgust priprema se koncert **“Duško Gojković Jazz Summit”**, koji će okupiti među muzičarima regiona jedan broj prijatelja i saradnika ovog legendarnog džezera, čiji su tonovi i prisustvo tokom prethodnih decenija obilježili kako festival **“Grad teatar”**, tako i živote svih ljubitelja džez muzike uopšte. Ovom prilikom još jednom će biti izvedena i numera **“Mimo od Budve”**, koju je Duško Gojković svojevremeno komponovao u znak sjećanja na Nikolu Mima Mitrovića.

U dijelu kamerne muzike nastupiće dva dueta. 18. avgusta kontrabasista **Zoran Zakrajšek** i pijanista **Bojan Martinović**, a dva dana kasnije mlada sopranistkinja **Petra Radulović uz korepeticiju Jelene Šiljeg**.

LIKOVNI PROGRAM

I ove godine u likovnom programu nastavljamo saradnju sa **Narodnim muzejom Crne Gore**, najznačajnijom nacionalnom institucijom u domenu likovnog stvaralaštva.

Vođeni ovogodišnjim sloganom festivala, koji konceptualizuje stalnu okrenutost budućnosti, planiramo da na nov način obilježimo 50 godina od smrti Petra Lubarde, jednog od najznačajnijih savremenih crnogorskih i jugoslovenskih slikara. Izložba pod nazivom „**Petar Lubarda – novo kadriranje**“ ima za cilj istraživanja mogućnosti transponovanja umjetničkih polazišta i postulata posredstvom novih tehnologija. Ideja je da se primjenom tehnike 3-d mapiranja virtuelno predstave najvažnije faze Lubardinog stvaralaštva kroz djela iz fundusa NMCG u prostoru crkve Santa Marija in Punta. Očekujemo da će se potvrđena vrijednost Lubardinog stvaralaštva otvoriti i u novim semantičkim aspektima, definisanim sinergijom zadatog prostora, potvrđene poetike i mogućnosti posredovanja i recepcije likovnosti posredstvom novih tehnologija.

Autori izložbe su **Filip Mikić**, autor video rada, i **Snežana Ivović** i **Miloš Marjanović**, istoričari umjetnosti.

TRG PJESNIKA – KNJIŽEVNI PROGRAM

Književni program ovogodišnjeg festivala „Grad teatar“ i ovoga puta prati koncepciju festivalskog slogana „**Mene često pohodi daleka budućnost, da znaš!**“, citata iz novog teksta Vide Ognjenović „Natpop Kojović“, čija će festivalska premijera obilježiti otvaranje XXXVIII festivala „Grad teatar“. U skladu sa polaznom idejom, u književnom dijelu programa ćemo i ove godine da pokušamo da predstavimo ostvarenja koja su inovativnošću poetika svih žanrova obilježila književnu produkciju prethodne godine, ali i određivala dalje tokove književne produkcije u vremenu u kojem su nastajala. Uz to, dio odabranih djela o kojima će se razgovarati na ovogodišnjem Trgu prati i savremenu teatrologiju, ali ukazuje i na još Aristotelovom Poetikom utvrđen pravac uvezanosti književnosti sa fenomenom pozorišta.

Na samom otvaranju književnog programa bićemo u prilici da ugostimo **Slobodana Šnajdera**, dobitnika nagrade „Stefan M. Ljubiša“ za 2022/2023. godinu, kome će članovi žirija, koji je radio u sastavu **Dragana Kujović**, **Saša Radojčić** i **Velimir Visković**, i uručiti nagradu, ali i ukazati na poetičke tokove ne samo Šnajderove proze, već i dramske književnosti.

Uz to, ove godine ćemo na Trgu pjesnika obilježiti jedan od najznačajnijih događaja za kulturu ovih prostora, **530 godina od objavljivanja “Oktoiha prvoglasnika” Crnojevića štamparije**, jubilej koji potvrđuje neporecivo prisustvo na kulturnoj mapi ne samo Evrope, već i svijeta. O značaju civilizacijskog iskoraka štampanja prve ćirilice knjige, sredozemnom i evropskom kontekstu ovog čina kulture, kao i zadacima na koje kao takav obavezuje generacije koje dolaze govoriće **Aleksandar Jerkov**.

Tokom književnog programa XXXVIII festivala „Grad teatar“ predstavimo neka od značajnih ostvarenja savremene romanescne književnosti. Na Trgu će biti predstavljeni romani **“Pakrac”**

Vladana Matijevića, roman o „anatomiji posrnuća“, za koji je pisac dobio značajnu nagradu „Beogradski pobednik“, **“Mali roman o blatu” Nataše Nelević**, koji konciznom rečenicom i formom sumira sve tranzicione lomove i izazove prilagođavanja novom dobu, roman **“Pesma o tri sveta” Vladimira Pištala**, o svijetu na razmeđu mašte i istorije, gradu Perastu i njegovoj fiktivnoj najstarijoj građanki Ozani Bolici, poslednji roman **Filipa Grbića “Kanon potištenog uma”**, posvećen neuspješnom pokušaju iznalaženja uporišta u svijetu u vremenu „vladavine tzv. hipohondrijske paradigme“, kao i roman prvijenac Budvanke **Danke Ivanović „Prazne kuće“**. Ujedno, ovo će biti prilika da se osvrnemo i na nove glasove u poeziji. Ovoga puta nam dolaze **Milica Špadijer**, koja je pažnju čitalaca i stručne javnosti privukla zbirkama **“Šar–planina” i “Novo groblje”**, i **Petar Matović**, pjesnik koji “razaznaje šta je iza reči”, a na Trgu će predstaviti svoju novu zbirku **“Kao eho na sonaru”**. Na Trgu će se prvi put predstaviti i **Barbi Marković**, čitalačkoj publici poznata po romanima “Superherojke” (Arhipelag) i “Izlaženje” (Rende), koja će na Trgu govoriti o iskustvu pisanja na stranom jeziku i ovogodišnjoj nagradi Lajpciškog sajma knjiga za još uvijek neprevedenu zbirku pripovijedaka **“Minihoror”**.

Trg će obilježiti i davanje akcenta neizostavnom prepletu književne i pozorišne umjetnosti. Tako će na Trgu biti održano predavanje **“Šekspir u Budvi – između globalnog i lokalnog” Petre Bjelice**, uz osvrt na mogućnosti novih scenskih uprizorenja u vezi sa prvim gostovanjem Međunarodnog Šekspir festivala iz Jorka na ovogodišnjem festivalu, na monografije **“San na javi – o pozorištu s ovog kraja svijeta” Aleksandra Milosavljevića i “Sa Cvejom” Beke Vučo**, posvećene pozorišnom pregalaštvu **Varje Đukić i Branka Cvejića**, glumaca koji su svojim umjetničkim doprinosom obilježili i tokove “Grada teatra”, kao i upravo objavljena **Sabrana djela Ljubomira Đurkovića** u izdanju izdavačke kuće “Žuta kornjača”. Ujedno, publika će biti u prilici da se upozna za najnovijom esejističkom književnošću **Zorana Paunovića**, koji ovoga puta analizira poeziju Boba Dilana u najnovijem Kliovom izdanju **„Bob Dilan: poetika odmetništva“**.

Učešće su potvrdili i renomirani književnici, profesori, teoretičari i kritičari književnosti, publicisti i autori i umjetnici iz različitih polja humanističkih nauka, koji će svojim znanjima obogatiti razgovore na Trgu: **Dragana Kujović, Saša Radojčić, Velimir Visković, Bora Babić, Vladislava Gordić Petković, Jelena Nidžović, Vesna Trijić, Božena Jelušić, Nenad Šaponja, Igor Perišić, Danka Ivanović, Zoran Hamović, Voja Brajović, Aleksandar Milosavljević, Ksenija Radulović, Janko Ljumović, Ilija Đurović, Brano Mandić i Gojko Božović**.

ŽIRI ZA DODJELU FESTIVALSKIH NAGRADA ZA 2024/2025. GODINU

Savjet JU „Grada teatra“ je imenovao i članove žirija za dodjelu nagrada festivala „Grad teatar“ i „Stefan M. Ljubiša“ za **2024/2025. godinu**. U žiriju za dodjelu nagrade „Grad teatar“ za doprinos pozorišnom stvaralaštvu radiće **Branislava Liješević**, menadžerka u kulturi i dugogodišnja direktorka festivala „Grad teatar“, **mr Božena Jelušić**, teoretičarka književnosti i medija, i **Bojana Kovačević**, upravnica Narodnog pozorišta Sombor. U žiriju sa dodjelu nagrade „Stefan Mitrov Ljubiša“ za književno stvaralaštvo radiće **prof. dr Zoran Paunović**, profesor engleske i američke književnosti, prevodilac i esejista, **prof. dr Tatjana Đurišić**, profesorka južnoslovenskih književnosti i pisac, i **prof. dr Vesna Goldsvorti**, profesorka južnoslovenskih književnosti i pisac.

Pres-služba „Grada teatra“

